

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za čertet leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertet leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 3. vel. serp. 1883.

List 31.

10. Sv. Tarcizij.

(Za prvo sv. obhajilo.)

(Konec.)

II.

Korakov urnih stopa akolit,*)

Ogiblje se ljudi množice,
Na sveti Kruh skerbno zavit
Pobožno sklenil je ročice.
Le êno v sercu vedno skerb ima,
Samó ta misel zmir navdaja ga,
Da skor poslanje mu zročeno
Bi bilo srečno doveršeno.

Gospa ga neka opazuje
Spređ praga svoje lepe hiše,
Ko memo gre in občuduje
Lepoto angeljsko, ki ni še
Je take pri otrocih videla:
Skrivnostno bitje zdi se ji iz neba:
O kaj bi vendar hotla dati,
Ko takemu bi bila mati!
Za svojega sprejeti hoče
Ter kliče dečka ljubeznjivo:
„O ljubo dete, ni li vroče
Ti, ker hitiš takó marljivo?
O stopi malo v sobo mojo,
Da si počiješ in mi vse poveš,
Kje hišo imajo starši svojo,
Kako imé ti je in kar še veš!“
„Tarcizij sem, jaz sem sirota,
Ni mojega, kot le dobrotá;
Tak kraj je moje stanovanje,
Ki bil za vas bi milovanje...
Pa oh, gospa! pustite naj hitim,
Nalogo važno, sveto berž sveršim!
Ne vtegnem nič, se mi hudo mudí!“ —
„Pa jutri pridi, oh obljubi mi;
Saj hiša lahko je dobiti.“
„Če bom še živ, res hočem priti.“
Prijazno roče in se posloví. —

Gospoj se zdaj še vse bolj čudno zdi,

Neverna še, je bolj zvedava,
Za njim hiteti namerava.

* * *

Enako vabilo
Stoterno slepilo
Vas bode v življenji.
Mar smem se zanesti,
Da bodete zvesti
V mamljivem vabljenji?

In satan lažnjivec
Vam bo pohujšljivec;
Bo hotel končati,
Kar nagnjenje lastno,
Pohujšanje strastno
Pustilo je stati.

Vas serčno želenje
In grešno hlepenje
Raz pot bo vabilo;
In svet ves hudobni
In zgled ne menj slobni
Vam delal bo silo.

Tarcizija vnema
Naj zmir se posnema:
In v vsaki skušnjavi
Zveličar ostal bo —
Pri vas zmagoval bo —
Prav v vsaki težavi!

III.

Poskušnjo prvo hrabro je prestal
Tarcizij, a še hujša mu pretí.
Zagleda dečkov radostno druhal
Na prostem kraji, kjer se nadjal ni.
Ti ravno k igri so se zbrali
In v ta namen se preštevali.
„Še manjka enega,“ zdaj zakriči
Druhal, „Tarcizij! naš tovarš si ti,
Zato se bodeš z nami zdaj igral.“
„Bi rad se, dragi! z vami radoval,
Pa zdaj ne vtegnem, ni mogoče!“
Ga prime eden, tepsti hoče:
„Le stegni sklenjeni koj roki.
Da naravnamo krog široki!“ —
„Prevažno je poslanje moje,
Zamudil bi dolžnosti svoje:
Pustite me, vas prosim prav lepó!“

In kar se zdaj zgodi, je prestrašná,
Da skor ne upam si povédati.
Močan in zloben deček vpíje:
„Kaj skrivaš? Moraš nam pokazati!
Kaj neki roka skerbno krije?
Če list je skriven, daj sem meni,
Bom hranil jaz; — roke razkleni!“

*) Akoliti so se imenovali nekđaj cerkveni strežniki, ki so bili s posebnim nižjim redom posvečeni za svojo službo pri oltarji. V onih nevarnih časih so smeli tudi neduhovni nesti presv. Rešnje Telo, takim, ki niso mogli sami priti k sv. obhajilu.

Svetnik roke tesneje sklene,
Skrivnosti stiska dragocene
In milo kliče. „Ne, ne! nikdar ne!“
In zlobnež: „Hočem videti, kaj je!“
Na to ga zgrabi, vlači, suje;
Z ljudmi se prostor napolnuje.
Velikih, malih se nabere zbor,
In nenavaden gledajo prisór:
Močnejši šibkega pretepa,
Bi rad mu vzal, kar skrivno nosi;
Nebeška moč pa roke sklepa
Svetniku, ki terpi le in prosi,
Razžalniku nič ne povrača.
In videti, da ne premore ga,
Se drug do družega obrača
Vprašaje: „Kdo je? Kaj je neki ta?“

Nek mož bogat, nasprotnik Kristusov,
Nasmehne se in ljudstvu reče:
„Kdo neki bo? sovražnik je bogov;
Kristjan skrivnosti nese v ječe.“
In kakor dregnul bi v čebelni panj,
Al če kedo osi razdraži,
Od vsih strani tišči vse, vpije vanj:
„Kristjan, pokaži! kaži! kaži!“
„Dokler živim, nikdar! nikoli!“
Odločno govori in moli.

Zdaj vdari ga krepak kovač s pestjô.
Svetnik omahne, kri ga obliva,
In brez števila vdarcev z vso močjo
Nedolžni deček še dobiva,
Da ves kervav in ranjen zgrudi se. —
Pa še na tleh junaško se bori,
Nepremakljivo sklepa še rokê
Na persi akoravno pol mertev medlí, —
Oh, zdaj zdaj bo premagan!

Toda: ne!!

Nenadno nek junak priteče
In urno razpodí, razmeče
Druhal razkačeno in besno:
Na vse strani, na levo in desno
Zbežijo zlobneži, se pozgubé.
Na to poklekne blagi orjak na tla
(Kristjan je namreč, mu Kvadrat je imé),
V naročje k sebi vzdiga ranjenca;
Ravná ž njim rahlo, ljubeznjivo,
Kot streglo bi sercé mu materno;
Solzé tekó neprenehljivo.

Svetnik se spet zavé — pogleda,
Kvadrata častnika spozna oko, —
Pa lica so mertvaško bleda.
„Tarcizij! si mar hudo ranjen?“
Vojščak sočutno ga poprašá.
„O, kaj jaz? — Bog je tukaj hranjen,
Skrivnost presveta je tu naša!
O varuj ti jo mesto mene!“

Častljivo na ramo dene
In nese — sladka mu je butara —
Ne le mučenca vmirajočega,
Temveč mučencev vsih Gospoda,
Pobožni mili dečka zdihljeji —
So pesem nežnega laboda.
Omahne glava v omedlevici —
Rokê tišče presveto še Teló.

Na poti ju nikdo ne moti;
Gospa le neka zrê začudeno,
Ko pride blizo nju nasproti.
Prestrašena zavpije tožno:

„Tarcizij! oh je li to možno?
Obličje, ravno kar tako lepó,
Kervavo zdaj, bledó, vse ranjeno!
Oj, kdo je mogel to storiti?“
„Gospa preblaga!“ reče ji Kvadrat,
„Neverniki so siloviti
Ga stepli, da že diha zadnjikrat,
Naménili mu smrt, ker je kristjan!“
Gospa prav blizo stopi mu na stran,
Kervav obraz si ogleduje: —
Še živ je, še mu žila kljuje —
Odprè oči — se rajsko nasmehlja —
Vmerje! —

Gospo pretrese pogled ta,
Postala kmali je kristjana.
Kvadrat ga v Katakombe nese,
Kjer pred je bila družba zbrana.
Duhovniku se roka trese,
Ko jamejo mu odgrinjati
Skrivnosti, katerih še o smerti
Ni nehal zvesto varovati.
Tak žalostni so, tak poterti,
Da gorke solze jim na tla tekó.
Potem slovesno ga pokopljejo. —
Na prošnjo njega tudi se zgodi,
Da verni v ječi so obhajani.

* * *

Pač nauk te zgodbe je jasen:
Zvestobe to zgled je prekrasen.
Nad vse naj tudi vam stanovitnost veljá,
Zvestoba do konca le krono podá.
Naj stalna junaška zvestoba
Vas vsacega spremlja do groba!
Na novo ste spet obljubili,
Da Jezusa boste ljubili.
Spolnujte do konca obljubo zvestó
Serce mu za zmiraj darujte serčno:
„Serce Ti, o Jezus! darimo
In Tebi umerjemo, živimo
V nesreči in v sreči in v boji, —
Zmir — živi in mertvi — smo Tvoji!!

Šola in prostožidarstvo.

(Konec nasl.)

Ker smo ravnokar goverili o glavnem sredstvu za razširjanje prostožidarskih smisel pri šolstvu in vzgoji, naj kratko omenimo še dveh posebnih naprav, ki nista naj manjša pomoč za razširjanje framasonstva, namreč: višja ženska šola na brezverski podlagi, in pa Fröbelnovi otroški verti. Perve verste šolo so ustanovili l. 1864 v Brüsseljnu, ki se ji pravi: „école professionnelle de femmes.“ Za voditeljico so postavili prostomišljaško gospodičino Gatti. Loža namreč dobro vé, da se njen vzgojevalni načert ne bode nikedar popolnoma izverševal, dokler živé kerščanske matere. Zato hočejo v mladem ženskem sercu ves verski in npravnostni čut zatreti. O teh ženskih šolah in njihovem nesramnem namenu nemške lože bolj tiho govoré kot belgiške, kjer je tam brezbožstvo bolj očitno in zistematično.

Fröbelnovi verti imajo tudi sličen namen. V teh vzgojilnicah se začne že pri otrocih obojega spola na to delovati, kakor oni lažejo, da se predsoki otroškega serca ne primejo, temveč da bi bil otrok od prvih let vse življenje stanovitno brezvernež. Središče teh vzgojilnic je v Draždanih.

Potem takem je pač jasno, da delovanje prostožidarske zveze ni na nobenem polji bolj nevarno, kot na

šolskem. Prostožidarstvo hoče vsa ljudstva brez kerščanstva vzgojiti in zato namerava vse državne šole preestrojiti v pripravljavnice za veliko vsega sveta revolucijo, katero imajo lože v svojem programu.

Dragi čitatelj! Če si bil tako poterpežljiv, da si stavek za stavkom s premislekom prečital, če si pazljivo posameznim odstavkom sledil; dovôli mi sedaj vprašanje: Ali nisi med čitanjem nekaterekrat morda tudi nehoté zaklical v svojih mislih: V resnici, kako očitno mi vendar vse to razjasnjuje ozir na politično evropsko obzorje v komaj preteklem in v sedanjem času! Tam gôri na severu se žari obzorje, tam je „kulturni boj!“ Na severozahodnji strani pa se še vidijo nakopičeni oblaki, kateri niso se še razkadili, če tudi je boj na irskem otoku nekoliko ponehal. In na zahodu! Ali se ne čuje od daleč že votlo bobnenje? Zares, óni črni oblak, ktereга bliskova svitloba tako čarovno včasih osvetli, je nevaren. Francija, ti si v skrajni nevarnosti! Tudi na jugozahodu, v jasni Italiji, ni vse jasno in vedro! Kaj ne, čitatelj, take-le podobe nastajajo pred tvojimi dušnimi očmi? Pred mojimi tudi. Na misli ti je prišlo pri tem gotovo iztiravanje redovnikov iz Francoske, gotovo tudi vrivanje glasovite drobne knjižice državnega katekizma v šole in upor škofov proti temu vsilovanju, a tudi ukor od strani prostožidarske vlade. Morda si se pri tem spomnil tudi Avstro-ogerske monarhije, šolskega vprašanja v Cis- in Trans-Litvaniji, posebno še zadnje šolske debate v državnih zbornici.

Ali se ti ne zdi, kakor da bi nekje tam v ozadju velikih strastnikov tičalo prostožidarstvo? Sicer me utegneš zaverniti, rekoč, da na naši strani prostožidarske lože niso dovoljene; a pomisliti je treba, da je prostožidarska zveza mejnarodna tajna zveza in da so lože v Ogerski pripuščene. Vedi tudi, da se ti ljudje znajo pod olepšavna imena skrivati in dajejo na svitlo tudi svoje liste. Morebiti si tudi kaj čul, da so na D. po nekaterih gostilnicah in kavarnah razobešeni nabiralniki za prostožidarje. Citati je bilo, kako je liberalni list „Deutsche Ztg.“ zavernil konservativni avstr. organ, ki se je nad tem počenjanjem spodtikal, s primerom, da se tudi po kerščanskih cerkvah nabira denar. Besedo pa „Deutscher Schulverein“ vem, da si že dostikrat slišal ali čital. Vsaj zadnje kričanje liberalnih nemških listov ti je moralo priti do ušés, ko so se namreč v linškega škofa Rudigiera zaganjali, ker je namreč to društvo in njegove namene v svojem listu dovolj očitno osvetlil.

Rad bi te že izpustil, dragi čitatelj; a moram ti za nameček podati še prorokovanske besede framasona Br. dr. M. Conrada, ktere je prinesel prostožidarski tednik „Bauhütte“ 28. febr. 1874, namreč: „Ja, nach dem christl. Weltalter mit seiner unseligen dualistischen Lebensanschauung und dem christlich verbissenen Kampfe ums orthodoxe Dasein auf Erden und im Himmel, mit den theologisch allein seligmachenden Haderanstalten der Confessionskirchen und den dominirenden Interessen der christlich frömmelnden Bourgeoise, mit dem gotteslästerlichen Fluchkodex des heil. Syllabuspapstes und den gegen Staat und Kultur revoltirenden christlichen Sionswächtern — wird anbrechen das Weltalter des reinen Menschenthums, wo der Protestant, der Katholik, der Christ, der Jud nichts mehr gilt, wo Muhamed und Budha, der dogmatische Christus und der unfehlbare Papst überwundene Autoritäten sind, und wo in der Arbeit, in Wissenschaft und Kunst nur ein Gedanke seinen höchsten Ausdruck und seine reinste Verklärung sucht: der Menschlichkeit.“ A midva, kristjana, katoličana, upajva terdno, da se to prerokovanje ne bo nikedar spolnilo, če tudi so v prihodnosti daleč razširjeni grozoviti boji med lučjo in temo neizogibljivi. Midva ostaneva pri

tem, kar se je vselej poterdilo, kar je rekel Kristus, prava luč: in peklenska vrata je ne bodo premagala.“

Strašni konec hudodelca, ki je umoril pariškega nadškofa d' Affrea.

Eden pariških listov piše o koncu mizarja Laforce-a, kateri je bil 22. rožn. 1848 pariškega nadškofa Affre-a umoril. Bilo je takrat rogovilstvo v Parizu, „črna vojska,“ Laforce se je skrival v neki hiši, ki se imenuje „singe vert,“ v predmestju „St. Antoine,“ in od tam je na vojake streljal. V jutro 25. rožn. je nadškof obiskal generala Cavaignac-a (r. Kavenjak-a) in mu razodel, da se hoče podati rogovileže mirit. Dasi-ravno mu je general to odsvetoval, se je nadškof vendar podal v Št. Antonsko predmestje, ki je bilo obsedeno od rovarjev. Hotel je nadškof vse početi, da bi bratomorskemu klanju konec storil. Ko se nadškof prikaže na Bastilskem tergu sredi med borečima nasprotnikoma, utihne streljanje, in častitljivi prelát mirno in serčno stopa proti barikadi (pregraji). Mladi človek z zeleno vejo gre pred nadškofom, kateri koraka med verstama vojakov in rovarjev.

Pred sredo barikade imenitni duhovski častnik povzdigne križ in začena govoriti borečima strankama, kar počí puška iz pritličnega okna hiše „singe vert-a“ in nadškof se na tla zgrudi. Morivec je bil Laforce. Ranjenega nadškofa neutegoma odpeljejo v bolnišnico „Quince Vingt,“ kjer je umrl kakor mučenec svoje miroljubnosti.

Morivec je kmali potem pobegnil, spremljan od svojega 18letnega sina; podal se je v Ameriko in naravnost v Kalifornijo; ondi v samotnem rudniku je sebe in svojo strahovito hudobo pred Vsegamogočnim iskal skrivati. Toda z butaro zadolženja obloženi, ki je prelil kri nedolžnega, bil je sicer skrit človeškim očém, ne pa pred Njim, ki govori: „Maševanje je moje!“ Pred vsevedočim Bogom ni mogel ubežati.

Léta 1856 pride mlad človek strahotnega obraza v predmestje sv. Antona; kmali spoznajo, da ta človek je sin morivca nadškofovega. In kaj bo ta naznanil o svojem očetu?

Povedal je, da njegov oče je bil naletel bogato zlato žilo, potem se je s pridobljenimi zakladi vračal v San-Francisko; toda med potjo je bil napaden od razbojnikov, umorjen in oropan, njegovo truplo so žerle divje zveri. Pristavil pa je mladi človek: „To je bila kazen Božja, ker je bil nadškofa umoril.“ Dva mesca pozneje je bil mladi Laforce kakor neozdravljiv blaznjenc dan v norišnico, kjer je pozneje umrl!

Ti, ki si to prebral, si morebiti misliš: Hvala Bogú, jest nisem nobenega duhovna umoril in se mi ni kaj takega bati. Res hvala Bogu, če nimaš kacega bogoskrunstva na svoji vesti; vendar pa poglej v serce, če ni morebiti kaj podobnega v duševnem pomenu v tebi? Ali ne sovražiš morebiti duhovskega stanú? Ali nisi ktereга obrekel? zaničeval, sramotil pred drugimi? Marsikteri je morivec svoje lastne matere sv. katol. Cerkve, katero sovraži in zaničuje, namesto da bi jo ljubil in spoštoval, kakor je dolžnost verneга katoličana.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. V ljubljanski gimnaziji je bilo letos v začetku leta 676 učencev, ob koncu leta pa 645. Med temi je bilo Kranjcev 568, in sicer Ljubljančanov 140, Gorenjcev 108, Notranjcev 99, Dolenjcev

121, iz družih takrajlitvanskih dežel 67, 1 Dalmatinec, 15 Primorcev, 31 Štajarcev, 7 Korošcev, 2 Egipčana itd. Po veri so bili zunaj 2 vsi katoličani. Nar mlajši gimnazijalec šteje 10, nar stareji 24 let. Med pohvaljenimi jih je bilo prvega pol leta 62, drugega pol leta pa 67; s prvim redom v 1. sem. 409, v 2. pa 420; z dvojko v 1. sem. 163, v 2. 66; s trojko v 1. sem. 42, v 2. pa 35. — Za vpisnino je bilo plačanega 409 gld. in za učne pripomočke 691 gld., in šolnine 8461 gld. Ako se še pomisli, da so bukve silo drage in da so zraven stanine in živeža vse leto še mnogi stroški, je očitno, da je to prehudo. Mnogi reveži oblazijo premnoge dobrotnike predno ta terdi davek skupaj spravijo; ali pa morajo pri naj boljših zmožnostih višji omiki slovo dati, do ktere morajo vendar vsakemu vrata odperte biti. Zato ponavljamo v imenu ubožnih, kar smo že o družih prilikah omenjali, da naj bi se te vravnave v prid ubožnih in manj premožnih v boljše predrugačile.

Novo šolsko leto se prične 17. kimovca z mašo k sv. Duhu. Vpisovanje je 13. in 14. kim., pri čimur mora novinec plačati 1 gld. 10 kr. vpisnine in 1 gld. za učne pomočke. Spraševanje za sprejemo v 1. gimnazijski razred se prične 15 kim. Letno sporočilo ima v začetku do 28. strani spis: „Der österreichische Feldzug im Jahre 1812“ od prof. J. Heinricha.

Iz Ribnice, 31. julija. Od 2. do 14. junija t. l. smo imeli pri nas v Ribnici s. misijon. Vodili so ga prečastni očetje Lazaristi iz Ljubljane in Celja. — Ljudstvo je z veliko vnemo hitelo v prostorno cerkev poslušat govore in drenjalo se okoli spovednic. Blizo 15 let stoji naša nova cerkev, bile so že nove maše, bilo je birmanje, posvečenje cerkve; ali nikdar ni bila naša cerkev popolnoma polna, kakor zdaj o misijonu 2 nedelji in o sklepu misijona. Prav veseli smo bili vsi ob času misijona, spovedniki, kakor farani; če kdo pravi: Čemu misijon, saj imamo domače duhovne? zamore govoriti le uni, kateri se misijona ni nikdar vdeležil, in kateri je v veri opešal. — 4. avg. se prične misijon v Dobropoljih.

Iz Vipave, 24. julija. (Zlata maša.) Ko ste unkrat moje sporočilo v velečenjeni list svoj sprejeti blagovolili, izrazili ste željo, naj bi večkrat kaj pisal, pa tudi jaz sam sem bil te misli, da bi ne bilo ravno napačno ktereprati za pero prijeti; — toda — odkod meni bolehnemu, doma tičečemu jemati zanesljive tvarine? Ko bi bil „Brencelj“, kateri iz Ljubljane kar naenkrat v Berlin sferčí, kateri šine kar skozi zid, ter vidi in sliši, kar je in kar ni; ali pa, ko bi imel Pavlihove noge, ki naredi en sam korak iz Cherbourg-a (Šerburg-a) v London, ali iz Carigrada v Aleksandrijo, potem bi mi gotovo ne manjkalo obilne in zraven tudi zanesljive tvarine. Ker pa kot navadni človek teh spretnost nimam, le redkokrat kaj zanimivega in objave vrednega sam vidim ali slišim; na to pa, kar drugi ljudje pripovedujejo, naj si bo vže kaj dobrega ali slabega, se — žali nam — ni vselej zanesti, saj smo čitali, da so nekteri dunajski judovski listi 1 dan naprej poročali o dogodkih Ljubljanskih ob času bivanja presvitlega cara v našem stolnem mestu, kateri gotovo niso bili resnični; take neresnične poročila pismene pa še bolj slabo vplivajo na priprosto ljudstvo, kot ustmene. Iz navedenega vzroka bodo tudi moja poročila le redka, a zato pa zanesljiva.

Danas Vam poročam o nenavadni redki slovesnosti, ki smo jo 22. julija imeli v našem tergu, o zlati maši, katero so ta dan obhajali preč. in preljubljeni Vipavski rojak, g. Jožef Malneršič, ki so bili 3. marcija 1808 v Vipavi od poštenih staršev Marka in Katarine Božičeve rojeni in ravno pred 50 leti mašnik posvečeni. Vže tri dni pred nedeljo naznanjalo je prijazno priterkavanje

zvonov nenavadno slovesnost, pravim, nenavadno, kajti le malokteri duhoven doživi 50letnico svojega mašništva. V nedeljo zjutraj proti 9. uri prihajali so duhovni sobratje zlatomašniki iz okolice, kateri so le mogli priti, potem povabljeni gostje, ki so se vsi zbrali v veliki sobani pri g. dekanu. Ob 3/4 10 določi g. dekan azistenco, duhovščina se cerkveno opravi, slehern dobi zal z vonjavo napolnjen šopek, zlatomašnik pa še zraven imenitno palico, katero je bil preč. g. Primož Peterlin iz sv. dežele prinesel, ter jo ranjemu dekanu, g. J. Grabrijanu, zlatomašniku, bil osebno podaril. Naznani se še sprevodni red za goste in sprevod se prične med zvonjenjem in strelom iz farovža v cerkev. Naprej se nese znamenje odrešenja, sv. križ, potem pridejo male, belo oblečene deklice z venci na glavi, ktere nadzoruje eden g. učitelj, dalje sledijo častiti gospodje gosti in naposled duhovščina z g. jubilantom, katero ob straneh spremljajo močaki z gorečimi baklami (voščenicami). Prišlo je bilo ta dan mnogo ljudstva iz okolice, ki je radovedno ob straneh gledalo sprevod, ter ga potem spremljalo v cerkev, ki je bila natlačeno polna. Cerkev sploh, posebno pa altarji, na katerih vsih so sveče gorele, bili so prav okusno z raznimi cveticami okinčani.

Po „Asperges-u“, ktere ga je po želji g. dekana zapel in podelil župnik, g. J. Tomažič, prične zlatomašnik sveto opravilo. Pred darovanjem stopi na leco preč. g. dekan, g. M. Erjavec, ki je imel slavnostni govor. Predolgo bi postalo moje sporočilo, ko bi hotel prelepi govor na drobno popisovati; toraj naj zadostuje le nekoliko. Rek govoru bil je: „Tako naj nas vsak ima, kot služabnike Kristusove in delivce božjih skrivnost. Tukaj pri delivcih pa se išče, da je kdo zvest najden. (I. Kor. 4, 1. 2.) Vvod se je nekako tako-le glasil: „Velikokrat že sem na tem sv. kraji besedo Božjo oznanoval, odkar sem fajmošter Vip. postal; toda s tako skerbjo, kot danes, še nikdar nisein šel na prižnico in ako bi mi ne velevala hvaležnost in veliko spoštovanje do preč. g. zlatomašnika, bi nikakor ne bil prevzél častne pa težavne naloge, imeti današnji slavnostni govor. Bojazljivost in skerb moja pa niste prazni, ampak po vsem opravičeni. Nenavadna in redka je namreč slovesnost . . . , nenavadni so tudi poslušalci . . . , kateri vsi od mene pričakujejo, da bi jim o današnji slovesnosti povedal kaj posebnega. Nenavadna je pa tudi okoliščina, v kateri se danes sam nahajam. Vi se po pravici nadejate, da bodem danes govoril o preč. g. zlatomašniku, oni pa bi v svoji ponižnosti naj raji imeli, naj bi o njih popolnoma molčal in govoril o drugih rečéh. Moja naloga je toraj zares težavna in skerb opravičena. Pa v božjem imenu skušal bom vstreči preč. g. zlatomašniku, ki danes gorečnejše kot prej zdaj ponavljajo psalmistove besede: „Ne nam, o Gospod, ne nam, ampak svojemu Imenu daj čast.“ Ker pa slovesnost ne zadeva samo zlatomašnika, ampak celo faro Vipavsko, v kateri je zlatomašnik rojen bil in v kateri tudi umreti želi, ker zadeva tudi ves duhovski stan Ljubljanske škofije, ktere ud in kinč je zlatomašnik, pregovoril bodem nekoliko o vzvišenosti duhovskega stanú in o delovanji preč. zlatomašnika, katerih vodilo je vedno bilo: čast božja in zveličanje duš. — Govor je terpel sicer celo uro; vendar bi bil vsak rad še daljšega poslušal; toraj gotovo brez sadú ostal ne bo. Mi pa vsi želimo g. dekanu pri njegovem silo trudovitnem, vsestranskem poslovanji dočakati enkrat tudi ta nenavadni, redki dar 50letnice mašniške. — Zlatomašnik nadaljuje potem daritev sv. maše, pevaje prav čversto, mladeniško, ter končá z zahvalnico. Po službi božji smo se zopet v sprevodu podali nazaj v farovž, kjer smo preč. g. jubilantu vsi skup čestitali za to posebno srečo, ki mu jo je podelil premilostljivi Bog, daritelj vsih dobrot.

Nato je bil obed, kterega pa ne bom popisoval, ker je navadno povsod enako živahen, le napitnice opomnim, ki jo je naredil preč. g. dekan. Glasila se je nekako tako le: „Znano je, da so vse države stare Evrope oborožene, da se še oborožujejo — bis auf die Zähne — kakor pravi Nemeč. Posamezne občine v vsaki državi prisiljene so veliko denarja potrositi, da si vzderžujejo gozdne, poljske in druge čuvaje, naj bi ti varovali imetje občanov; toda ni je vlade na svetu, ki bi vladati mogla več milijonov ljudi, ako je ne podpira živa vera, to nas uči zgodovina vsih časov. Vernost sodi se pa natančno po spoštovanji, kterega ljudstvo do svojih duhovnikov skazuje; ako se duhovniki spoštujejo, je očitno znamenje, da je ljudstvo verno in dobro, brezvérec in hudobnež bo duhovnike le zaničeval. Današnja slovesnost, ki je toliko odličnih gospodov zbrala okoli preč. zlatomašnika, za kterega se je ljudstvo močno zanimivalo, je preveselo znamenje, je porok, da je Vipava, dasiravno v posamnih udih več ali manj korumpirana, v veliki večini vendar verna in dobra. Tukaj je zbrana družba, ktera mora v prvi versti skrbeti za blagor Vipavske doline; bodi živo in gorko vsem priporočeno, da svojo vérnost kažejo tudi v djanji, ter tako vplivajo na svoje podložne. Ker se pa vérnost meri po spoštovanji do duhovnikov, povabim vse častite gospode, naj povzdignejo čaše in pijó na zdravje slavljenege representanta duhovstva.“

V Lurde na Francosko roma letos silo ljudstva na božjo pot, ker so to leto tam zarad 25letnice tega svetišča popolni odpustki. Tudi iz Ljubljane sta romala dva gospoda in sta zdaj zanesljivo že tam. Francoski časnik „Figaro“, ki ima ondi svojega dopisnika, pravi, da ravno pretekli dnevi so bili silo znameniti za vérne Francoze, in kdo vé, če ne tudi za vnémarne in za prostomišljake, ako bi hotli to reč prevdarjati. Sodite! O polovici julija je tje dospelo do 15.000 božjepotnikov; to je več kot 100.000 zijalcev v Parizu, pravi oni list, in potem silo živo popisuje, kako silo ginljiva je bila procesija teh 15.000 med lučmi, molitvami, petjem. Misli se, da predno leto mine, bode vsih romarjev 1 milijon in 180 tisuč! Iz tega pravi „Figaro“, „naj se sklepa, da vera na Francoskem ne bo še tako berzo ugasnila. Tisti, ki menijo, da vodijo očitno mnenje, in tisti, ki imajo poslanje, da so predsedniki naših vladnih dogodb, bi pametno storili, da bi to gibanje v poštev jemali . . . Postavodajstvo, upravništvo . . . bi morali se z njimi pečati . . . Dokler se vladarstvo ne bode oziralo na nizke množice (masse profonde), se ne more imenovati poljudno vladanje.“ Zdajci pa kaže, da to niso same nizke množice, rekoč: „Tu vidimo vojevoda pl. Norfolkka na čelu angleških romarjev; imenitno družino španjsko; italijanskega kneza, ki pelje narod v Lurde, in ti molijo z vami in kakor mi.“

Dopisnik časnika „Unione“ v Bolonji pripoveduje o čudežnem ozdravljenji, kako je 16. julija sključena gospa zadobila zdravje. Ta žena se imenuje Ana Baraille, je 42 let stara, iz Mazzamet-a v škofiji „Castres.“ Terpinčena je bila od te nadloge že celih 25 lét, že 3 leta pa ni mogla več iz hiše, in 3 mesce ne več iz postelje. Romarji njenega kraja so jo peljali v Lurde in naravnost k jami (kjer studenec teče). Opomniti je, da je že v petič bila v Lurdih prosit milosti, da bi se ozdravila; in to pot jo je Marija uslišala. Dvakrat je bila potopljena v studenčnico: prvi pot je precej dosegla zdravje po nekoliko. Ne dá se izreči, kako ji je narastlo zaupanje, in kako se je molilo zanjo. Po prvem potopljenji, so jo peljali v jamo; ker pa je od Marije upala popolnoma zdravje, je prosila, da naj jo še enkrat potopé. In smé se reči, da zdaj je bilo ozdravljenje popolnoma; samo še v členkih perstov je kaj ma-

lega ostalo. Ko jo potem peljejo v jamo, ji tam močijo perste s čudežno vodó; dergue si ona z rokami obličje, in milost je bila doveršena . . . V poterjenje dosežene milosti je s svečo v roki potem spremljala presv. Rešnje Telo, ki je bilo prenešeno z oltarja v Duplini v stolnico.

Ko se je milost naznanila, je navdušenost bila splošna, in v zahvalo se je oglasil Magnifikat Marije D., ki se je tolikrat ponavljal v enacih dogodkih.

Iz Jeruzalema. Ratisbon A. Mar v zvezku od mesca rožnika piše prav mične stvarice in dogodbice. Najprej o romarjih:

Nadškof Sembratovič, člen rimske Propagande, je o svojem potovanji v Jeruzalem v imenu Slovenov obiskal tudi Ratisbonovo napravo in je maševal v svetišču „Ekce-Homo.“ Tako tudi monsgn. Keahn, škof misijonar iz Richmonda (Amerika Virginijo) . . .

V četrtek, 15. sušca, je prišel v Ratisbonovo napravo pri sv. Petru v Jeruzalemu g. Cadot že sedmič. Cadot (r. Kadó) je Francoz, ki vodi v Palestino karavane spokornikov. Čuden mož je ta Cadot: 80 lét ima na plečih, pa je živ in čverst kakor mladeneč. V Jeruzalemu ga vsi poznajo, pa le enega kopita ljudje ga ne morejo terpeti, in — to so „mukeri“ in oslovci, ki si s konji in osli kruh služijo: Cadot namreč vedno péš hodi; gre v Betlehem in pride péš nazaj v Jeruzalem; gre k sv. Janezu v hribe in zopet jo nazaj primaha, vedno dobre volje, vselej prvi pred drugimi, in noben človek na svetu ne potuje s tako lahkoto, kakor g. Kadó. Popotva pa vedno z vézenjem (štrikanjem), v roki. Rekel je Ratisbonu, da mu bode naredil par nogovic in ga zagotovil, da mu jih izroči, kadar bo prišel osmič v Jeruzalem. To pot ni prišel v tovaršiji spokornikov, ampak s karavano 24 romarjev, katerim predsednik je bil spoštovani pobočnik Schelcher. —

Smertni padec. Neki latinec v hribih pri sv. Janezu, povernivši se nedavno iz Aleksandrije, je delal v Jeruzalemu, spodtaknil pa se je na terasi (plani strehi), zgubil ravnotežje, padel na tla in si glavo sterl ter je malo ur pozneje umerl, ne da bi se bil več zavedil. Imel je družino in Ratisbon je sprejel stareji otroke v svojo napravo . . . To bi ne bilo še kaj tako posebno novega, posebno pa je to, da ta latinec, čegar otroke je zdaj sprejel, je bil eden tistih, ki so skrivaj strašno zaklétev snovali zoper Ratisbona. —

Rusov je bilo to leto toliko število v Jeruzalemu, da je med njimi vstal légar (mačuh) in je hudo rojil; vender se po mestu ni razširil, ker po skerbi mestnega paša, konzulov in zdravnikov so bili ruski potniki čisto ločeni od družih prebivavcev. Rusija namreč, ki je poslala letos toliko svojih ljudi v Jeruzalem, je hotla narediti protiskazovanje (contre-manifestation) proti veliki množici Francozov, ki so bili lansko leto priromali v Sveto zemljo.

Lahko je uganiti, pravi Ratisbon, katerim božjepotnikom gre prednost; da pa skažemo pravico, moramo poterditi, da ruski romarji so povsod priljudni, mirni, zatajeni in sploh prav spodbudni (que les pèlerins Russes se montrent partout polis, paisibles, mortifiés, et en general très edifiants). En del 40danskega posta prebijejo po cele noči ob Kalvariji in Božjem grobu, med molitvami in pobožnim petjem. Po noči véliki četrtek ali pa véliki petek napravijo po zvitih potih oljske gore nezmérno veliko procesijo z lučmi, da se prečudno lepo od daleč vidi. —

Častiti bratje keršanskih šol imajo že od dalj časa v Jeruzalemu svojo šolo, v kateri podučujejo več stotin dečkov. Pozneje so ne z manjšim vspehom ustanovili enako lepo napravo v Jaffi. Sedaj pa ustanovljajo že tretjo podobno napravo v Kajfi, ob hribu Karmelu v Galileji pod vodstvom Br. Antona, s Cipra, ki govori

enako gladko arabsko, kakor laško in francosko. Že ima 130 dečkov, med katerimi so maroniti in zedinjeni greki. Mnih karmelski jih ne morejo prehvaliti. Ti ponižni šolski bratje po vsem Jutrovem, smé se reči, po vsem svetu služijo sv. Cerkvi; od tod izvira, zakaj da je služabnica pekla — francoska vlada, pregnala njihovo mirno družino iz Pariza.

Od p. d. i. Govori se, piše Ratisbon, da je v Egiptu čez 2000 Koptov odpadlo k razkolstvu. Lahko je uganiti, pravi on, kakošen je k temu pomoček, ki se v lepi šali imenuje „šterling.“ Anglikani plačajo dobro, in nevedni pa ubožni Kopti nad vse cenijo tisto, kar jutrovci zovejo: „massari“ (denar) . . . Spominjam se zares, da sem to besedo prav pogosto slišal pri Arabcih, in kakor se v Evropi navadno tujec najprej nauči kake gerde kletvinje, tako v Egiptu in Siriji blezo najprej zvé tujec, kaj je „massari“ in „felús,“ namreč „denar“ . . . Mi pa molimo tudi za uboge Kopte, da se spreobernejo, ako jih je res zapeljal angleški „judež.“

Blagoserčnost mohamedanskega vladarja.

Tuniški bej, mohamedanski vladar, se proti katoliškemu nadškofu vse drugače obnaša, kakor pa n. pr. francoski ali pa laški vladni veljaki, in želeči je, da bi se mnogi katoliški predstojniki izgledovali nad tem mohamedanom.

Prečast. nadškof v Tunisu monsg. Sutter, iz kapucinskega reda, je imel nedavno daljši razgovor z bejem, ondotnim vladarjem. Po obiskanji je bej Rasnadár poklical ministra in mu je rekel: „Ta škof je storil na-me prijéten vtis in želim mu napraviti kako veselje. Idi, izprašaj, kako naj bi to naredil.“

Minister gre k nadškofu in mu to pové. „Močno vstreženo bi mi bilo,“ odgovoré nadškof, „ako bi mogel to doseči, da bi v Tunisu bila davka rešena cerkev in katoliški samostan, ker zdi se mi to silo neprimérno, da bi kraj, kjer za vse ljudi k Stvarniku molimo, bil podveržen davku.“

Berž ko je bej nadškofovo prošnjo zvedil, je ves začuden klical: „Kako to, le samo za svojo občino škof nekaj prosi, in zase nič ne? To je zares mož Božji!“ — Od tega trenutka sta bila cerkev in samostan za vselej davka oprostena.

Enak dokaz blagoserčnosti je to-le: Koder koli po vsi škofiji, ki obsega vso Tunizijo, nadškof hodi, birmuje itd., mu bej oskerbljuje vse pomočke k popotvanju, prebivanje in živež, in pa v toliki obilnosti, da je nadškof zmožen pomagati tudi ubožnim prebivalcem. Verh tega ima nadškof na svojem popotvanji še to-le posebno pravico: na njegovo željo morajo oblasti tistih krajev, v ktere nadškof pride, rešiti vse jetnike, kateri niso krivi morije ali izdaje veličastva. O svojem poslednjem popotvanji je po taki poti nadškof zopet rešil 2000 jetnikov. Lahko si je torej misliti, koliko je veselje po vsih krajih, kodar koli slišijo, da se nadškof zopet napravlja na kako obiskovanje.

(„Hlas amerik.“)

Razgled po svetu.

Avstrijsko. O cesarjevem popotvanji piše „Missionsblatt“ v Dülmen-u v naslednjem pomenu: Na Avstrijskem je 16. julija cesar doveršil svoje potovanje po Štajarskem in Kranjskem zaradi 600letnice, odkar ste deželi pod habsburškim žezlom. Akoravno vlada dvojni jezik po teh okrajinah, se je vendar povsod, kjer se je vladar prikazal, slišal le en sam jezik, to je, jezik

zvestobe in podložnosti do cesarske hiše. Vtis, ki ga je vladar s tega popotvanja seboj prinesel, pač ne bo drugi razun tega: kakor koli raznotere stranke naj bi bile v deželi in v njenih posameznih delih, je vendar, ako se oziraš na ljubezen do vladarske hiše, le ena sama stranka, ktere udje po vsi deželi se med seboj skušajo razodevati občutke svojega patrijotizma. —

Prašanje: Ali tudi v Italiji, na Pruskem tako? In na Francoskem? . . . Francozi so 14. julija obhajali svoj národni god; o tej priliki so razkrili v Parizu veliko štatvo republike; občinstvo pa se je obnašalo zelo hladno, kakor pišejo. Republika se ne nahaja v v veselih okolišinah; finančni natòk se je posušil in država kaže svojo slabost v pogodbi z velikimi železniškimi družbami, katerim je nekako zadavkana postala. Tudi nova naselbinska politika in lakota po deželskih grudah, ki preží po tujih delih svetá, stane dokaj ljudí in denara.

Na Laškem vsled žalostnega stanú kmetiškega ljudstva kaže na kmečke nepokoje; „irredentovci“ namreč imajo preveč opraviti z rogoviljenjem zoper Avstrijo in zanemarjajo kmečki stan, — rudečkarji pa boje podkurjajo nepokoj.

V Rim so menda prišle naznanila z gornjega Egipta, po katerih bi bil lažnjivi prerok v Sudanu zopet več kristjanov pomoril in nekaj misijonarjev in redovnic zajél v jetništvo. (Če je to kaj novega, ali le posnemanje prešnjih govoric, se ne vé; sploh je malo verjeti tem novicam. Gl. daljši spis o tem precej dalje.)

Zamursko. Dolgo časa je v srednji Afriki terlo in morilo le neprijazno obnebbe ondotne misijonarje; sedaj pa so prišli in pritisnili še drugi sovražniki. Že je nekako leto in dan ali več, odkar je lažnjivi prerok Mahdi dobil v oblast velik del srednje Afrike in med tem zajel tudi nekaj katoliških redovnikov in redovnic ob Nilu v Kordofanu in Džebel-Nubi; pa še zdaj v Hartumu nič gotovega ne vedó, kako je z jetniki, če so živi ali mrtvi; dasiravno niso čez 6 dni narazen, kolikor pošta potrebuje iz Hartuma do Obeida.

Avstrijski konzul g. Hansal z misijonskim višjim v Hartumu je bil odpravil poslanstvo k Mahdi-u, tako večkrat tudi že novi škof Sogaro, odkar je prišel v Hartum, in naročil, da naj obravnavajo z Mahdi-em zaradi odkupa vjetih. Ponujali so po 500 terdnjakov za odkup vsaktere osebe, ali tudi še več, ako bi se zahtevalo; pa ne enega ni bilo nazaj, da bi naznanil, kaj je opravil. In zakaj tako? Tudi to je čisto neznano.

General angleški Hicks, ki ima poveljstvo čez egipčansko vojsko, ktera je poslana zoper vstajnike in lažnjivega preroka, je bil primoran ustaviti svoje napredvanje proti Kordofanu, kjer bi se z Mahdijem poskusil; ustaviti namreč zaradi pomanjkanja vode in živeža. Poslal pa je tudi posebnega sel-a, da bi kaj zvedil o jetnikih in poročal s pismi; pa vse zastonj!

Govoré se vsaktere reči, kako da se vjetim misijonarjem godí; vendar gotovega se ne vé. Éno naznanilo, do č. g. o. prednika, je terdilo, da je Mahdi vjete v Obeidu dal odpeljati na neki kraj, kjer skupno prebivajo; da jih pa ni naravnost terpinčil, razun kacega nagovora, da naj svojo vero zatajé, v kar pa nikoli niso privolili. Imajo pa mnogo terpeti zaradi tesnobe stanovanja in zaradi pomanjkanja toliko potrebnih rečí. Po tem bi utegnili le prerés biti, da so kateri že umerli v tako hudih okolišinah. Drugi pravijo, da jih je kupil poglavar neke vasi od Mahdi-a, da bi z njimi kupčeval in gledal, kako bi dobil veči odkupščino. Drugi zopet pripovedujejo, da so misijonarji na prejšnjem mestu, da se jim dobro godí, da jih celo podpirajo z denarji itd. To so mohamedanske skrivne zvijače, kakoršnim je malokrat kaj verjeti. Gotovo je, kar je general Hicks v

začetku majnika pisal avstrijskemu konzulu Hansalu, da namreč s svojim bojevanjem zoper vstajnike mora prejenjati, dokler ne bo deževanje, ki se godi od junija do oktobra, previdilo dežele z vodo, ktere onodod manjka, ter bode zopet dobivati vode, zelenja za kamele, konje, mule in za vojake.

Novi škof Sogaro, ko je vse poskusil za rešenje jetnikov, se je 13. majnika vernil iz Hartuma in je 18. rožnika došel v Kairo. To je storil po volji Propagande, ki noče, da bi že tako nekoliko bolehnih škof v naj hujšem letnem času ostajal pod ondotnim morivnim obnebjem. Pripeljal je seboj tudi 3 bolehne redovnice. Izročil pa je v Hartumu svoje povelja in oblastila, da naj se nadalje dela za rešenje jetnikov, on sam pa v Kairi ne opusti nobenega pomočka, da bi se tolikanj doželjeni jetniki rešili iz sužnjosti. Zelo ob tem času se je vernil tudi bolehnih misijonar g. Jan. Dichtl v Evropo, da bi si zdravje vterdil.

Kakor poslednje novice pravi pismo od 12. rožnika iz Hartuma, da ni kaj upanja, dokler general Hicks ne odrine s svojo vojsko proti Mahdi-u. Druga nesreča so podpihovanja in ropanja med Hartumom in Berberom (na poti proti Kairi) tedaj tudi takraj ni več prave varnosti. Telegraf med Hartumom in Kairi je v vednem delu, pa eno naznanilo pobija drugo.

Amerikanske novice. Poroke v Kanzaški škofiji se bodo v prihodnje obhajale le med sv. mašo. Tako je bilo sklenjeno v diecezanski sinodi pod predsedstvom škofovim.

Amerikanski nadškofje in škofje bodo v kratkem imeli posvet (konferenco) v Rimu o ameriškkih cerkvenih zadevah.

Nov kapucinski samostan zidajo v Russel-Gorove-i, v škofiji Detroiti; ta mesec je bil vložen podstavni kamen. Nove katoliške cerkve, šole in druge naprave se delajo po več krajih. Vse kaže, da katoliško življenje po Ameriki močno napreduje.

Škof Mak-Mullen v Davenportu in nadškof Purcell v Cincinnati sta za smert bolna. — Škof Keane v Richmondu je romal v Jeruzalem, Sveto deželo. Od onodod je poslal podstavni kamen za svojo novo stolno cerkev; kamen je odsekan od pečine in vertu Getzemanu ob znožji Oljske gore. To je častljivo.

Za sv. Očeta je bila 3. rožnika tudi med Indijani „d' Alene-misijona“ zbirka, ki je dala 66 dolarjev, čez 100 gld. Poročevalec pristavlja: „Kako marsikteri beli katoličani se dajo od pridnih črnih Indijanov osramotiti!“ — Veliko katoličanov tudi pri nas v Evropi je od sovražnih krivovércev zapeljanih k lažrjivi misli, da so papež z vsim potrebnim preskerbljeni, toraj taki zapeljanci še druge motijo z lažjó, da sv. Oče ničesar ne potrebujejo. Taki zapeljivci so tatovi, ki papežu pomočke kradeje, da bi ne mogli za misijone, za škofo po poganskih deželah, in za 100 in 1000ere druge potrebe oskerbeti, ter bi se potlej sv. Cerkev ne razširjala. Od kod neki so papež preskerbljeni, ker so od frama-sonov vsih časnih pomočkov oropani! Papež so ravno tako oskerbljeni, kakor tisti posestnik, ki so mu krivičniki s silo vse premoženje uzeli.

Pogreb ameriškanskega škofa. V stolnici v Filadelfiji je bil 26. rožn. pokop nadškofa F. J. Wood-a. Pričujoči so bili trije nadškofi in 8 škofov, veliko število mašnikov in družih vernikov. Po odpetih dnevnicah je imel škof O'Hara veliko černo mašo, nadškof Gibbons je pridigal; potem so v obhodu nesli merliča v določeni dalji iz cerkve, poslednjič so se vernili v cerkev in nadškof je bil položen v rakev blizo vélikega oltarja. R. I. P.

Kakošne poštenjake imajo kitajski pogani!.. Une dni so v Novem Jorku 3100 zabojev

zavernili, ki so bili pripeljani po morji iz Kine, češ, da je čaj, bila pa je mešanica peska, prahú, svalkov iz testa itd. Zavernili so tudi 542 zabojev iz Japonškega, ter jih niso pustili na suho, ker je bil prah in rudninska šara v njih namesto čaja. Ti tatinski malikovavci morijo naše katoliške misijonarje: lahko je verjeti, da so jim zoperni evangeljski učeniki, ki jim naznanjajo večnega Boga, kateri goljufe in tatove kaznuje z večnim pogubljenjem.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Oseba, ki že silo veliko lét ni bila pri spovedi, da bi se spreobrnila in rešila svojo ubogo dušo. — Več mladenčev za srečno izvolitev stanú, priporočeni N. lj. G. presv. Serca in sv. Tomažu Akvinskemu. — Mati serčno priporoča svojega neukrotljivega sina za poboljšanje. — Mladeneč, da bi zadobil zdravje v glavi in sebi primeren stan. — Neka hiša prosi brat. molitve, da bi bila hišna živinica obvarovana nesreče.

Zahvala:

Po „Zg. Dan.“ naznanjam prav lepo in ponižno zahvalo Materi Božji sedem žalost in sedem veselj, sv. Jožefu in sv. Jurju, kjer gotovo sem bil uslišan pri sv. maši in sem dobil gotovo pomoč v svojih telesnih potrebah; zato pravim: hodimo radi k sv. maši, ki smo bolni ali sicer v dušnih in telesnih potrebah, in priporočujmo se Materi Božji, sv. Jožefu in drugim svetnikom Božjim; gotovo nam bode pomagano. B. J.

Koledar za prihodnji teden:

6. vel. serpana. Spremenjenje N. G. J. Kr. na Taboru. — 7. S. Kajetan. — 8. S. Peter Faber. — 9. S. Alfons Mar. Lig. — 10. S. Lorenc. — 11. S. Kristof. — 12. Trinajsta nedelja po Bink. S. Klara.

Listek za raznoterosti.

Vabilo.

Udje in dobrotniki bratovščine vednega češčenja presv. Rešnj. Telesa in oprave ubožnih cerkev Ljubljanske škofije se vljudno vabijo k očitni razstavi cerkvene obleke, ki jo bode bratovščina letos razdelila. Razstava bo prihodno nedeljo in nasledni ponedeljek in torek, to je: 5., 6. in 7. tega mesca v navadnih sobanah nunskega samostana, in bo imenovane dni odperta od 9 zjutraj do 6 zvečer. *Vodstvo bratovščine.*

Iz Ljubljane. Č. g. dr. Janez Svetina, prefekt v Alojzijevišču, je imenovan katehet na višji ljubljanski gimnaziji. Bog daj srečo!

Katoliška družba ima prihodnji torek, 7. t. m., spet sv. mašo na Rožniku za mertve in žive svoje ude zjutraj ob petih.

Petindvajsetletnica v Št. Vidu se je izverstno lepo obnesla, bodi si v oziru olepšave v cerkvi in zunaj, v oziru prelepih in spodbudnih opravil, ali blagih deležnikov. Počastil je pričujoče tudi njih sošolec visokorodni g. grof Chorinsky, ki je bil pričujoč pri vsih opravilih. Preč. g. amerik. misijonar Jožef Buh je sošolecem telegrafiral iz Bremena, da je na poti domú in vidili se bodo v osmino tega veselega dne. Prejeli so gg. jubilariti blagoslov od sv. Očeta Leona in pa privoljenje za černo slovesno sv. mašo, ker bil je tisti dan „duplex.“ Obširniji popis prelepe slovesnosti nam je obljubljen.

Steziča v nebesa. Bukvice sv. Alojzija (s prav lepo podobico tega svetnika), ki se dajejo pridnim otrokom namesto podobice. Natisnjenih je 6000; torej se jih lahko dobi v katol. bukvarni, kolikor kdo hoče, po 12 kr. Otrokom so tako priljubljene, da jih vsak hoče imeti, kateri jih le vidi; so pa tudi močno koristne in izvirno za mladino vravnane (čez 20 let tretji natis).

Želeti je, da bi mladina v cerkvi sv. mašo iz bukvice brala in v ta namen omenjena knjižica veliko pripomore, ker zaradi prav majčkene oblike skor nič prostora ne vzame v žepu.

Kteri so zapisani v družbo sv. Detinstva, to knjižico dobijo zastoj pri dotičnem vodstvu. Le po njih! Če jih bo zmanjkalo, se bojo pa še natisnile.

8 Podgrada, 1. vel. serp. 31. mal. srp. je ob 3 popoldan ob hudem viharju upepelil silni požar 4 posestnikom na Mehovem vse njih imetje; ker ljudi ni bilo doma, niso mogli nič rešiti, zgorelo je nekaj ovac in prešičev, vsa kerma in žito v kozolcih. Toča nam je 15. rožn. in 16. jul. pobila polja in vinograde, — zdaj še ta nesreča! Zatorej prosim, zbudite nam usmiljenih serc, da nam nesreče olajšajo, — Bog se usmili!

Virant, župnik.

6g. Zupančič in Keržič sta 30. julija Pariz zapustila in se napotila proti Lurdom.

V Tominu se 26. avgusta prične ljudski misijon.

V Vipavi je 25. t. m. čast. gosp. Luka Hiti, župnik zaradi bolehnosti v pokoji, precej slovesno obhajal svojo 25letnico, če tudi na to sam ni mislil. Natihoma se je zbralo več gg. duhovnih prijateljev in so mu pri sv. maši azistirali; čast. gosp. dekan so poslednjič vse skupaj prijazno pogostovali. Prav lepo; čestitamo gosp. jubilantu in prijateljem za lepi izgled.

V Gorici so se bogoslovske šole sklenile 28. jul. Četertletnikov je 7, ki so tečaj izveršili. Druge šole so se dokončale 31. jul. — 30. so imeli spraševanje gluhomučji.

Sibe potresa — reši nas o Gospod! Zraven Napolja v morji je mali otok Ischia (r. Iskija) z nad 24.000 prebivalci, ki ga je preteklo soboto strahoten potres skoro čisto pokončal. Kacih 15 sekund zvečer ob 3/4 10 se je tako grozno treslo, da je nekje do 5000 ljudi konec storilo. Naj hujše je bilo v oddelku Casamicciola, kjer je izmed 4000 prebivalcev končanih veliko čez polovico, kakor pišejo. To je napravilo velik strah po vsem Laškem, zlasti ker so v tem kraju sloveče toplice in je tam tudi veliko odličnih tujcev. Pravijo, da to ni navaden potres, temuč da se je usédil celi otok.

Precej dijakov, samo kar je nam znano, je šlo s sušico na počitnice in je vprašanje, če bodo okrevali za nadaljno študiranje, ali ne? Dolžnost zahteva preiskovati vzroke in iskati pomočkov, ker šole ne morejo imeti namena: mladino končevati. Ako jih neko število ima očitno sušico, je misliti, da še dosti večje število je taci, ki so pri učenju obesali, če tudi ni še očitne bolezni. Večkrat se vidi tudi v novi éri, da potlej ko so mladenči že v kak stan prišli, so slabotni in premalo zmožni za svoj poklic. Nova éra hoče preveč brez blagoslova Božjega dosegati: zato nima blagoslova.

Povzdignjenje godov ss. Benedikta, Dominika in Frančiška Asis. — Z določilom od 5. aprila tekočega leta so sv. Oče Leon XIII godove imenovanih svetnikov tako povzdignili, da bodo od novega l. 1884 se šteli med višji dvojnate godove (duplex majus), ko so zdaj bili v versti manjših dvojnatih godov (duplex minus). To velja za cerkveno pratiko in sv. Oče so dovolili to na prošnjo posebnih častivcev sv. Benedikta in sv. Frančiška, kterima so pa sv. Oče pridjali še sv.

Dominika, ki je bil z očakom manjših bratov v tesnem prijateljstvu, ki je branil čistost nebeških nauk in hudobne zmote krivovercev tistega časa z lučjo keršanske modrosti odganjal in veliko zmotenih zavernil k posnemanju Kristusa. Sv. Oče pa tega niso storili le samo na prošnje družih, temuč tudi iz lastnega nagnjenja, iz posebno velikega spoštovanja, pa tudi da bi nadalje zaradi predrugačenih rubrik ne bili preveč zapušeni ali včasih celo opušeni v cerkvenih molitvah: „ne videlicet posterum, ob immutatam Rubricam de translatione festorum illorum officia saepe saepius ad modum simplicis ritus reduci, aut penitus omitti contingat.“

Duhovske spremembe.

Iz Kerške škofije: Č. g. M. Šašelj, slov. pridigar in nunski spovednik pri S. Duhu v Celovcu, je postal dekan in župnik v Gosposveti. Č. g. J. Müller, župnik na Reberci; č. g. J. Seher, provizor pri sv. Urhu, pa župnik pri sv. Kervi. — Umerl je č. g. Ign. Verbič, župnik v Kotarčih. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: G. P. učitelj 2 gld.

Za sv. Očeta: Dob po čast. g. župn. L. Albrehtu 8 gld.

Za pogorelce v Košani: Dob po čast. g. župn. L. Albrehtu 10 gld.

Za pogorelce v Terbojah: A. 5 gld.

Za cerkev presv. Serca: Nektere osebe s Trebelnega 5 gld.

Za sveto Déinstvo: Preč. g. J. G. kan. 2 gld. — Hugo Turk 1 gld. v neki dober namen. — Čast. g. Ant. Kukej 1 gld. — G. P. 1 gld. — Z Rudnika 2 gld. 5 kr. — Čast. g. dr. J. Marinko 4 gld. — Čast. g. J. Ažman, župn. na Dovjem 35 gld. — Čast. g. M. Molek, duh. pomočnik v Šmartnem pri Litiji 2 gld. 30 kr. — Čast. g. kateh. A. Keržič 13 gld. 44 kr. — A. 2 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Nova Oselica 4 gld. 70 kr. — Iz Vogelj 9 gld. — Po čast. g. Erkerju 4 gld. 84 kr. — I: Javorja pri Litiji 7 gld. 60 kr. — Lenka Babnik 50 kr. — Iz Št-Vida pri Zatičini 4 gld. 70 kr. — Gospodičina Marija Dolar 1 gld. — Z Dobrove pri Ljubljani 30 gld. 60 kr. — S Češnjic 6 gld. — Iz Radovnice 11 gld. — Iz Harij čast. g. Škerjanec 2 gld.

Za pogorelce v Velikem otoku: Milgsp. prošt Peter Urh 1 ces. cekin.

Za najpotrebniši misijone: Neki dobitnik 194 gld. — Po čast. g. P. Jožefu 3 gld. — A. 4 gld.

Za rešenje vsužnjenih misijonarjev: Čast. g. M. Barlič 1 gld. — G. M. Močnik 1 vel. terdnjak.

Za Marijino sirotišnico kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Preč. g. J. G. kan. v Pl. 2 gld.

Za kapelo sv. Jožefa v Kuteževem: Neimenovana dobitnica 1 gld.

Za misijon čast. gosp. Val. Laha: A. 10 gld. z neko pristavljeno pogojno.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Sk. v. R.: Berž ko kaj pozvém, odgov. po pošti. Hvala in pozdrav! — G. K. v B.: Omenjeno pismo iz Bos. prišlo, pa reč se je zakasnila; vse doželjeno se vravná v kratkem. Z omenjenim popis. bo vstreženo; prosimo. — G. Fr. Z. v M.: Plačano je za g. P. za pol leta. — Prejeli za rasne zaznamnjane namene 22 gl.; prosimo pa pri onem za L. pojasnila, ali se bere: „za sveto mašo“, „ali za svete maše?“ —